

هر کجا باشید خدا با شماست.

همراه تمامی انسان‌ها، همواره فرشتگانی هستند که به دستور خداوند، او را از افتادن در چاه، فرو ریختن دیوار بر سرش و هر حادثه بد دیگری محافظت می‌کنند.

خداوند مهربان ما را طوری آفریده که به مرور می‌توانیم کارهای خوب را یاد بگیریم و انجام دهیم و کارهای بد را بشناسیم و از آنها دوری کنیم.

استفاده صحیح از نعمت، شکر نعمت و استفاده ناصحیح از نعمت، ناسپاسی یا کفر نعمت است.

شکر به دو قسمت:

۱. شکر زبانی: هنگامیکه به زبان می‌گوئیم «الحمد لله»

۲. شکر عملی: وقتی که به پدر و مادر خود احترام

می‌گذاریم.

﴿امام صادق(ع): شکر نعمت آن است که از آنچه

خداوند حرام کرده است دوری کنی.

﴿با توجه به آیه «لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ»، فایده شکر گذاری افزایش نعمت است.

درس دوم

﴿ما نمی توانیم تمام نیازهایمان را بر طرف کنیم.

چون در مواردی نیازمند دیگران هستیم. از طرفی

دیگران هم مانند ما هستند و فقط خداوند بی نیاز می-

تواند همه ی ما را یاری کند.

﴿راه های بهره مندی از یاری خداوند عبارتند از :

۱. صبر و تقوا ۲. یاری دادن خداوند ۳. دعا

﴿مسلمانان در جنگ بدر با صبر و ایستادگی در

برابر مشکلات و سختی ها، و تصمیم بر ترک گناه،

شایسته دریافت یاری خداوند شدند.

✍ یاری دادن خداوند یعنی یاری دین اوست. خداوند به کسانی که او را یاری می کنند وعده یاری داده است.

✍ راه های یاری دادن خداوند:

- ۱- جهاد در راه خدا و دفاع از دین با جان و اموالمان
 - ۲- عمل به دستورات خداوند در انجام دادن آن چیزی که بر ما واجب کرده است.
 - ۳- دوری از چیزی که بر ما حرام کرده است.
- ✍ پیامبر (ص): هیچ مسلمانی خداوند را نمی خواند مگر اینکه دعایش یا در همین دنیا مستجاب شود، یا خداوند آن را برایش در روز قیامت ذخیره می کند و یا در برابر آن دعا، بخشی از گناهانش را می آمرزد.
- ✍ گاهی از خداوند چیزهایی را درخواست می کنیم که به مصلحت مان نیست، خداوند که بهتر از هر کس دیگری از سود و زیان ما آگاه است، به جای خواسته ما، چیزی را که مفیدتر و مناسب تر است به ما می دهد.

حالت پادشاهان مختلف در هنگام رفتن از شهر به سوی جزیره، با یکدیگر متفاوت بود. وضعیت ما انسانها نیز هنگام رفتن از این دنیا با انسانهای دیگر متفاوت است.

کسانی که در زندگی خود به خدا و پیامبران ایمان دارند و به فکر زندگی پس از مرگ هستند، مانند پادشاه زیرک‌اند که رفتن از شهر، هیچ ترسی برایش نداشت؛ چرا که می‌دانند در زندگی جدید خود نیز در آرامش و راحتی به سر خواهند برد.

کافران و بدکارانی که تمام زندگی خود را به خوشگذرانی و تفریح در دنیا می‌پردازند و برای سفر خود توشه‌ای آماده نمی‌کنند، اصلاً دوست ندارند از این دنیا بروند؛ زیرا می‌دانند مرگ برای آنها به معنای پایان خوشی‌ها و سرآغاز سختی‌هاست.

شهدا با ایثار جان خود و جهاد در راه خدا، ره توشه‌ای بسیار بزرگ و با ارزش برای آخرت خود اندوخته‌اند و در دنیا نیز حق بسیار بزرگی بر مردم دارند و نام نیک از خود بر جای گذاشته‌اند، به همین دلیل همیشه از آنها با نیکی یاد شده و مورد احترامند.

کارهایی که انجام آنها موجب آسانی زندگی در دنیا و آخرت می‌شود عبارتند از :

۱- نیکی به پدر و مادر ۲- صدقه دادن

۳- خوش اخلاقی

هر کس با پدر و مادرش بسیار خوش رفتار و مهربان باشد، دشواری‌های مرگ بر او آسان می‌شود و در دنیا هرگز فقیر و تهی دست نمی‌شود.

علت فشار قبر سعد بن معاذ این بود که او با خانواده‌اش در خانه بد اخلاقی می‌کرد.

📖 امام صادق (ع) می‌فرماید:

صدقه دادن موجب نجات یافتن از مرگ بد و رهایی از هفتاد نوع بلاست.

📖 امام علی (ع): برای این افراد فرقی ندارد که به

سراغ مرگ بروند یا اینکه مرگ به سراغشان آید.

۱- کسانی که از گناهان پرهیزند. ۲- به واجباتشان

عمل کنند. ۳- خود را به اخلاق نیکو بیارایند.

درس پنجم

📖 «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ

حَسَنَةٌ...» همه انسان‌های مومن به الگو نیاز دارند،

بهترین الگوی آنها پیامبر (ص) است.

📖 پیامبران تنها کسانی هستند که با آوردن دین

آسمانی؛ مسیر صحیح زندگی را بر ما نشان داده‌اند و

چون خود هدایت یافته بودند؛ بهترین سبک زندگی

را انتخاب می‌کردند.

گفتار پیامبران = راه دستیابی به رستگاری

رفتار پیامبران = الگوی عملی زندگی

در میان پیامبران، پیامبر اکرم (ص) دارای همه ویژگی‌های اخلاقی پیامبران گذشته است و تمامی رفتارهای ایشان شایسته پیروی است.

سه ویژگی اخلاقی و رفتار اجتماعی پیامبر اکرم (ص) عبارتند از :

۱- بزرگواری و محبت ۲- عزت نفس

۳- امانت داری

عزت نفس احساس با ارزش بودن است؛ یعنی اینکه خودمان را پیش دیگران کوچک نکنیم.

اگر مردم جهان بخواهند به بهشت زیبای خداوند برسند و رحمت بی‌کران الهی آنان را دربرگیرد، کافی است، پیامبر اکرم (ص) را به عنوان الگوی عملی زندگی خود قرار دهند.

ویژگی‌های اخلاقی، در کنار هزاران ویژگی دیگر، موجب شده است خداوند ایشان را پیامبر رحمت برای تمام جهانیان بداند.

یکی از ویژگی‌های بارز پیامبر (ص) امانت داری بود، به همین دلیل قبل از بعثت نیز به «محمد امین» مشهور بودند. از سفارش‌های همیشگی ایشان باز گرداندن امانت به صاحبش حتی اگر کافر است، بود. یکی از نعمت‌های بزرگ پروردگار به ما، نعمت پیامبران و حضرت محمد (ص) است که راه سپاسگذاری از این نعمت، پیروی از راهنمایی‌های آنهاست.

درس ششم

فداکار کسی است که برای خدمت به دین و جامعه خود، از مال، سلامتی، خانواده و حتی از جان خود می‌گذرد و آنها را در راه هدف پاک و بزرگ خود فدا می‌کند.

﴿﴾ دین اسلام افراد فداکار را ستایش کرده و به آنان وعده پاداش الهی داده است.

﴿﴾ ماجرای از خودگذشتگی حضرت علی(ع): در شب هجرت پیامبر اکرم(ص) به لیلۃ المبیت مشهور است و یکی از کاملترین نمونه‌های فداکاری در راه خداست.

﴿﴾ برخی از فداکاری‌ها و از خود گذشتگی‌های حضرت علی(ع) عبارتند از:

۱- جنگ خندق مبارزه با عمر بن عبدود.

۲- جنگ اُحُد جنگیدن در کنار رسول خدا با شجاعت.

۳- در جنگ خیبر، پهلوان خیبر را کشت و در قلعه را از جا کند و یهودیان را شکست داد.

۴- خواندن آیات مهم سوره توبه در میان مشرکان

﴿﴾ علت پذیرفتن حکومت از جانب حضرت علی(ع)

عهد و پیمان گرفتن خداوند از آگاهان که در برابر

شکم‌بارگی ستمگران، و گرسنگی مظلومان، سکوت نکنند.

برخی از رفتارهای حضرت علی(ع) برای الگو بودن: رعایت عدالت و مساوات بین مسلمانان - تفاوت نگذاشتن بین افراد خانواده و نزدیکانش با سایر مسلمانان در حقوق عمومی و مسائل اجتماعی - تقسیم دقیق و مساوی بیت المال - پس از رساندن امانت بیت المال به دست صاحبانش، نماز شکر می‌خواندند. - ایمان - شجاعت در برابر کفار و در جنگها

درس هفتم

در روزگاری که جاهلان داشتن فرزند دختر را ننگ و عار می‌دانستند، حضرت فاطمه(س) متولد شدند - ایشان بهترین هدیه به بهترین بنده خدا بودند و پیامبر(ص) ایشان را موجب برکت و شادمانی معرفی کردند.

📖 پیامبر(ص): فاطمه سرور زنان اولین و آخرین و برترین بانوی جهان است، یعنی در بین زنان جهان چه در گذشته و چه در زمان حال و آینده کسی بهترو والاتر از ایشان نیست و بهترین الگو برای زنان است.

📖 حضرت فاطمه (س) در هنگام محاصره در شعب ابوطالب ۲ سال داشتند و در ۵ سالگی مادرشان حضرت خدیجه(س) را از دست داده و در کنار پدرشان برای اسلام سختی‌های بسیار کشیدند. این سختی‌ها ایشان را مقاوم‌تر و استوارتر ساخت.

📖 ویژگی‌های حضرت زهرا (س) عبارتند از:

۱- حیا و عفت

۲- علاقه شدید به پیامبر(ص)

۳- اهمیت دادن به خانواده و خانه‌داری

۴- ساده‌زیستی www.my-dars.ir

۵- ایثار و بخشندگی

۶- حضور در اجتماع

﴿پیامبر(ص): خداوند فاطمه را دوست دارد و دوستداران فاطمه را نیز دوست دارد. خداوند با خوشحالی فاطمه خشنود و با خشم او خشمگین می-شود.﴾

﴿حضرت فاطمه (س) عبادت را تنها در نماز و روزه نمی‌دید، بلکه رسیدگی به محرومان را نیز عبادت و اطاعت از خدا می‌دانست.﴾

﴿حضرت فاطمه زهرا (س) به آموزش و تربیت فرزنداناش اهمیت زیادی می‌داد و در شب‌های قدر، به فرزنداناش غذای سبکی می‌داد، تا بتوانند شب را بیدار بمانند و از برکات این شب بهره‌مند گردند.﴾

﴿حضرت زهرا(س) با اینکه خواستگاران زیادی از ثروتمندان و بزرگان شهر داشتند، اما ازدواج با حضرت علی (ع) را که از مال دنیا فقط یک شتر، یک زره و یک شمشیر داشتند، به خاطر ایمان او پذیرفتند.﴾

حضرت فاطمه (س) با آنکه سعادت زنان را در دوری از مردان نامحرم می دانست، اما هرگاه حق به خطر می افتاد با حفظ حیا و وقار به میان مردم می آمد و آنان را ارشاد و نصیحت می کرد.

درس هشتم

بلوغ شرعی سرآغاز تکالیف دینی است و بر هر پسر و دختری واجب است پس از بلوغ، مانند بزرگسالان، به احکام دینی خود مانند نماز، روزه، حجاب و ... عمل کند.

خداوند تکالیف دین را بر ما واجب کرد تا ما انسان ها توان مقابله با شیطان را داشته باشیم. او ما را آفریده و توانایی ها و ضعف ها و خیر و صلاحمان را بهتر از خودمان می داند.

در هنگام بلوغ پرسش های زیادی برای نوجوانان به وجود می آید. اما باید بدانیم که تقلید در اصول دین جایز نیست.

در دوران بلوغ ایجاد سوال و حس استقلال طلبی از روحيات فطري و خدادادي هستند كه موجب شكوفايي شخصيت مي شوند، اگر با آنها به درستي رفتار نكنيم، انحرافات فكري و اخلاقي زيادي در كمين ما خواهد بود.

بلوغ شرعي سه نشانه دارد :

۱- رويدن مو در برخي قسمت هاي بدن

۲- فعال شدن برخي هورمون ها در بدن

۳- رسيدن به سن بلوغ

سن بلوغ شرعي در پسران پايان ۱۵ سال قمری برابر ۱۴ سال و شش ماه و پانزده روز شمسی است.

سن بلوغ شرعي دختران پايان ۹ سال قمری برابر ۸ سال و ۸ ماه و ۲۱ روز شمسی است.

برخي از شرايط مرجع تقليد عبارتند از :

۱- زنده باشد ۲- شيعه دوازده امامي باشد

۳- عادل باشد ۴- اعلم باشد

انجام صحیح احکام و تکالیف دینی، سعادت دنیا و آخرت ما را به دنبال دارد.

نماز - روزه - خمس و زکات - حج - پرهیز از گناهان و ... نمونه‌هایی از تکالیف دین هستند.

راه شناخت احکام اسلامی، مراجعه به متخصص احکام دین است، به این کار تقلید می‌گویند.

به مجتهدی که مردم برای یادگیری احکام به او مراجعه می‌کنند، مرجع تقلید می‌گویند.

درس نهم

چهار مورد از نجاسات عبارتند از :

۱- خون ۲- ادرار ۳- مدفوع ۴- سگ

دو مورد از مطهرات عبارتند از : ۱- آب، ۲- زمین

تقسیم‌بندی آب:

📖 امام صادق (ع) در پاسخ فردی که پرسید آیا می‌توانم برای شکار از سگ استفاده کنم، فرمودند: بله، اما هرگز نباید آن را به داخل خانه‌ات ببری.

📖 امام رضا (ع): خداوند حکیم هر چیزی را که برای سلامتی مردم زیان‌آور بوده و موجب هلاکت و نابودی آنان می‌شود، حرام کرده و آنچه را برای سلامتی آنها مفید بوده، حلال کرده است.

📖 آب قلیل در برخورد با کوچکترین نجاستی، خود نجس می‌شود. اگر مقدار آب حداقل ۳۸۴ لیتر باشد، به آن آب کر گفته می‌شود و اگر مقدار آب از ۳۸۴ لیتر کمتر باشد، به آن آب قلیل گفته می‌شود.

📖 ادرار و مدفوع حیوانات حرام گوشتی که خون جهنده دارند مثل موش و گربه، نجس است - تمام اجزای بدن سگ و رطوبت‌های آن نجسند - اگر سگی یک ظرف را لیسید، برای پاک شدن آن ابتدا باید آنرا خاک مال کرد سپس، دوبار با آب شست ۱۶

بدون خاک مال شدن پاک نمی شود.

شرایط تطهیر توسط زمین:

- ۱- زمین پاک باشد ۲- زمین خشک باشد، ۳- عین نجاست با راه رفتن برطرف شود. ۴- زمین سبزه زار، فرش یا موکت نباشد.

درس دهم

بر پا داشتن نماز آن قدر نزد خداوند ارزشمند است که آن را به تمام پیامبران آموخت و از آنان خواست مردم را نیز به بر پا داشتن نماز سفارش کنند.

امام باقر(ع): نمازی که در اول وقت خوانده شود،

به صورتی درخشان به سوی صاحبش برمی گردد و می گوید: تو مرا خوب حفظ کردی، خداوند هم تو را

حفظ کند. گروه آموزشی عصر

با توجه به آیه «وَأَقِمِ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ» بر پا داشتن نماز صحیح و اول وقت، موجب دور شدن انسان از گناهان و نزدیک شدن او به

بهشت می شود.

✍️ واجبات نماز یازده مورد است که به دو بخش ارکان و غیر رکن تقسیم می‌شوند:

رکن: ۱. نیت ۲. قیام ۳. تکبیرة الاحرام ۴. رکوع
۵. سجود غیر رکن: ۶. قرائت ۷. ذکر ۸. تشهد
۹. سلام ۱۰. ترتیب ۱۱. موالات

✍️ ارکان نماز را اگر نمازگزار فراموش کند یا به اشتباه اضافه انجام دهد، نمازش باطل خواهد شد، ولی در واجبات دیگر نمازش باطل نخواهد شد.

درس یازدهم

✍️ بنا به فرموده امام رضا(ع) هر رکعت نماز جماعت به اندازه دو هزار رکعت نماز که به تنهایی خوانده می‌شود، ارزش دارد.

✍️ نماز جماعت یکی از زیباترین و ارزشمندترین نمونه‌های همدلی مسلمانان با یکدیگر است.

نماز جمعه دو رکعت است و دو قنوت دارد که در رکعت اول پس از حمد و سوره و در رکعت دوم بعد از برخاستن از رکوع خوانده می‌شود.

قبل از شروع نماز جمعه دو خطبه خوانده می‌شود که جزء نماز محسوب می‌شوند، هر خطبه با قرائت سوره جمعه شروع می‌شود، خطبه اول درباره مسائل اخلاقی، اجتماعی و دینی است. خطبه دوم درباره مسائل سیاسی، اجتماعی است.

چهار مرحله غسل عبارتند از :

- ۱- نیت کردن، ۲- شستن سر و گردن، ۳- شستن طرف راست بدن، ۴- شستن طرف چپ بدن

تمام غسل‌های واجب و مستحب مانند هم اجرا می‌شوند و تنها نیت‌های آنها با یکدیگر متفاوت است.

www.my-dars.ir

مهم‌ترین فایده حجاب، در امان ماندن از آزار و اذیت افراد سودجو و هوسران است.

یکی از مسئولیت‌های مردان، همانند زنان حفظ پوشش مناسب است.

دین اسلام، هر کاری که مردان یا زنان را به گناه اندازد، حرام می‌داند.

هر رفتاری که توجه نامحرمان را به سوی انسان جلب کند، حرام است و فرقی بین زنان و مردان نیست.

حجاب سلامتی روح ما انسان‌ها را در پی دارد.

حفظ پوشش به تنهایی برای سلامت جامعه

کافی نیست و تمام افراد چه مرد و چه زن باید با رفتار و گفتار خود، حیا و عفت را رعایت کنند.

﴿پیامبر (ص) در مسجد بین افرادی که نماز مستحبی می خواندند و کسانی که گفتگوی علمی می کردند، همنشینی با عالمان را انتخاب کردند و فرمودند: این افراد همگی مشغول کار نیک هستند، اما خداوند مرا برای تعلیم و آموزش فرستاده است.﴾

﴿پیامبر (ص): کسی که به دنبال فراگیری دانش است، با هر قدمی که برمی دارد، در کارنامه اعمالش ثواب یک سال عبادت نوشته می شود.﴾

﴿امام صادق (ع) درباره ارزش دانش می فرماید: کسی که کارهایش را بدون دانش و بینش انجام می دهد، مانند کسی است که به بیراهه می رود. هر چه سریعتر حرکت کند از مقصدش دورتر می شود.﴾

موفقیت‌های علمی مسلمانان همواره در زمان‌هایی
روی می‌دهد که در کنار توجه جدی به کسب علم و
دانش، از احکام و تعالیم اسلامی غفلت نمی‌کردند.

مراحل کسب دانش از نظر پیامبر(ص) عبارتند از :

- ۱- سکوت کردن، ۲- گوش فرا دادن، ۳- به خاطر سپردن، ۴- به آن عمل کردن، ۵- آموزش آن به دیگران

رسول خدا دستور می‌داد تا هر اسیری که به ده
نفر از مسلمانان خواندن و نوشتن بیاموزد، آزاد شود.

جابر ابن حیان، پدر علم شیمی و یکی از چهار
هزار شاگرد امام صادق(ع) بودند.

پیشرفت‌های علمی مهم مثل کسب ۴۰۰ مدال
از المپیادها، علوم فضایی و پرتاب ماهواره، دانش
هسته‌ای، فناوری نانو و ... در سالهای اخیر در ایران
بدست آمده‌اند.

انتخاب دوست و همنشین اهمیت زیادی دارد، زیرا همنشین خوب انسان را به سوی خوبی‌ها و نیکی و همنشین بد انسان را به سمت بدی‌ها و انحرافات می‌برد.

امام علی (ع): پیش از آنکه کسی را به دوستی برگزینی، او را امتحان کن و گرنه بدون آنکه خودت بدانی، به همنشینی با بدان گرفتار خواهی شد.

ویژگی‌های مهم برای شناسایی دوست خوب عبارتند از: ۱. اهل نماز و نیکی باشد.

۲. وفادار به عهد باشد. ۳. راستگو باشد.

امام صادق (ع): دوستان خود را در دو ویژگی بیازمایید و اگر نداشتند با آنها همنشین نشوید.

۱. رعایت وقت نماز

۲. نیکی به هم نوعان در سختیها

کسی که به فرمان و خواسته خداوند برای اقامه نماز بی توجه باشد، به ما و خواسته مان نیز توجه نمی کند.

امیرالمومنین(ع) : بر دوستی کسی که به عهد خود وفا نمی کند، اعتماد نکن.

امام صادق(ع) : برای شناختن صحیح دیگران، تنها به نماز طولانی وی توجه نکنید، بلکه راستگویی و امانتداری او را ببینید. کسی که زبانش راستگو باشد، اعمالش نیز پاک خواهد شد.

امام علی(ع) : عاقبت راستگویی نجات است و عاقبت دروغگویی، حسرت و پشیمانی، در دنیا خواری و در آخرت عذاب جهنم است.

www.my-dars.ir

عامل اصلی انتشار آفت‌های اخلاقی، شیطان است. شیطان به وسیله آنها به روح ما نفوذ کرده و ما را در دستیابی به بهشت جاویدان و رستگاری شکست می‌دهد.

برخی از مزدوران شیطان عبارتند از :

۱- عجله، ۲- تنبلی

وقتی دچار شتاب‌زدگی می‌شویم، نمی‌توانیم خوب فکر کنیم به همین دلیل از تصمیم‌گیری صحیح باز می‌مانیم و هر تصمیمی که می‌گیریم، می‌تواند یک اشتباه بزرگ باشد.

امام علی(ع) : پشیمانی انسان عجلول از همه بیشتر است، زیرا عقل او وقتی به کمکش می‌آید که دیگر کار از کار گذشته باشد.

📖 پیامبر (ص) : هرگاه تصمیم گرفتی کاری کنی،
اول به نتیجه و عاقبت آن خوب بیندیش. اگر دیدی
نتیجه خوبی دارد، به تصمیمت عمل کن و اگر دیدی
نتیجه اش تباهی و بدی است، از آن صرف نظر کن.

📖 امام صادق (ع) می فرماید: از تنبلی و بی حالی
پرهیز، چون هم دنیا را از تو خواهد گرفت و هم
آخرت را.

📖 راه های مبارزه با تنبلی عبارتند از:

۱- آینده نگری، ۲- دوستی با انسان های کوشا،

۳- تصمیم قاطع، ۴- برنامه ریزی

📖 امیر مومنان (ع) می فرماید:

هر کسی امروز در کارش کوتاهی و سستی در آینده
به غم و اندوه مبتلا می شود.

📖 اولویت بندی : یعنی انجام دادن کارهای مهمتر
قبل از کارهای ساده تر؛ که یکی از اصول مهم برنامه
ریزی است.